

Врз основа на член 27 став (1) од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14 и 10/15), министерот за здравство донесе

У П А Т С Т В О

ЗА МЕДИЦИНСКОТО ЗГРИЖУВАЊЕ ПРИ ТРОХАНТЕРИЧНА БОЛКА

Член 1

Со ова упатство се утврдува медицинското згрижување при трохантерична болка.

Член 2

Начинот на медицинското згрижување при трохантерична болка е даден во прилог, кој е составен дел на ова упатство.

Член 3

Здравствените работници и здравствените соработници ја вршат здравствената дејност на медицинското згрижување при трохантерична болка по правило согласно ова упатство.

По исклучок од став 1 на овој член, во поединечни случаи по оценка на докторот може да се отстапи од одредбите на ова упатство, со соодветно писмено образложение за причините и потребата за отстапување и со проценка за натамошниот тек на згрижувањето, при што истото од страна на докторот соодветно се документира во писмена форма во медицинското досие на пациентот.

Член 4

Со денот на влегувањето во сила на ова упатство престанува да важи Упатството за практикување на медицина заснована на докази при трохантерична болка („Службен весник на Република Македонија“ бр. 14/13)..

Член 5

Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 17-2404/1
27 февруари 2015 година
Скопје

МИНИСТЕР
Никола Тодоров

ТРОХАНТЕРИЧНА БОЛКА

МЗД Упатство
6.8.2013.

- Основни податоци
- Етиологија и симптоми
- Дијагноза
- Третман
- Референци

ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ

- Трохантерична болка може да биде причинета од тендинопатија или руптура на *m. gluteus medius* или *minimus* или од трохантеричен бурзитис. Установен термин за ова состојба е синдром на болка на големиот трохантер (ГТПС)
- Трохантеричната болка често се ублажува со инјекција на кортикостероид (ннд -С).

ЕТИОЛОГИЈА И СИМПТОМИ

- Типичниот пациент е средовечен маж или постара жена. Предиспонирачки фактор е прекумерната телесна тежина.
- Прекумерното напрегање на колкот како и микротраумата имаат етиолошка сигнификантост. Болката, исто така, може да биде предизвикана од повреда при директен удар (пад) или пролонгиран напор, на пример, трчање.
- Болка која ирадира проксимално и дистално од трохантеричната регија во регијата на колкот и латералната страна на бутот.
- Болка при одење и на физичко истагање, на пример, при качување на скали.
- Болка при спиење на болната страна.

ДИЈАГНОЗА

- Палпација на големиот трохантер го покажува местото на осетливост. За време на испитувањето пациентот лежи на неговата/нејзината страна
- Екстремната абдукција на колкот обично е болна, а, исто така, и пасивната екстремна абдукција и надворешна ротација против отпор.
- Ентезитис или руптура на *m. gluteus medius* може да е почеста причина за трохантерична болка од бурзитисот 1 2. Внатрешна ротација со отпор во колкот создава латерална болка во колкот.
- Во диференцијалната дијагностика треба да се земат предвид пренесена болка од половината, иритација на феморалниот нерв и фибромијалгија.

ТРЕТМАН

- Третман на избор е инјекција на кортикостероид и локален анестетик во најболното место (употреби игла 4-8 sm во зависност од длабочината и дебелината на бутот).
 - Кортикостероид 1ml + 1% лидокаин 1-2ml.
 - Да се внесе иглата до контакт со коската, потоа да се подигне врвот на иглата наназад за околу 5mm.

- Да се инјектира половина од растворот на местото на болката, а остатокот во различни насоки и длабочини.
- Ако првата инјекција не ја олесни болката, третманот може да се повтори по приближно 3 до 4 недели.
- Дискреционо право, третманот може да вклучи истегнување од страна на физиотерапевт и НСАИЛ лекарства.

РЕФЕРЕНЦИ

1. Kong A, Van der Vliet A, Zadow S. MRI and US of gluteal tendinopathy in greater trochanteric pain syndrome. *Eur Radiol* 2007 Jul;17(7):1772-83. **PubMed**
2. Bird PA, Oakley SP, Shnier R, Kirkham BW. Prospective evaluation of magnetic resonance imaging and physical examination findings in patients with greater trochanteric pain syndrome. *Arthritis Rheum* 2001 Sep;44(9):2138-45. **PubMed**

Authors: Tuomo Pienimäki

Article ID: ebm00414 (020.036)

© 2014 Duodecim Medical Publications Ltd

1. **EBM Guidelines, 6.8.2013. www.ebm-guidelines.com**
2. **Упатството е ажурирано до 2014 г.**
3. **Упатството треба да се ажурира еднаш на 3 години.**
4. **Предвидено е следно ажурирање до август 2016 година.**

Упатството го ажурирал: Слободан Ристовски

Координатор: Проф. Д-р К. Зафировска